

Elektrogravimetrija in kulometrija

Pri elektrogravimetriji/kulometriji na elektrodah potekajo reakcije. Merimo maso izločene kovine ali množino pretečenega naboja.

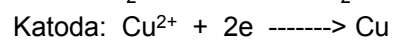
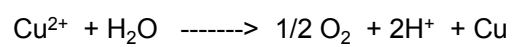
Meritve lahko izvedemo pri konstantnem toku ali konstantni napetosti členu, oziroma pri konstantnem potencialu delovne elektrode.

Elektrogravimetrija in kulometrija

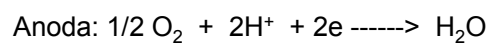
Pri potenciometriji merimo napetost členu in z uporabo Nernstove enačbe izračunamo koncentracijo.

Pri elektrogravimetriji (kulometriji) priključimo na elektrokemijski člen napetost in pustimo, da reakcija steče. Pri tem na elektrodah potekajo reakcije. Merimo maso izločene kovine ali množino pretečenega naboja

Elektroliza: izločanje bakra

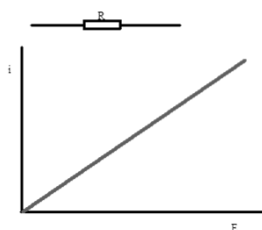

$$E^\circ = 0,34 \text{ V}$$

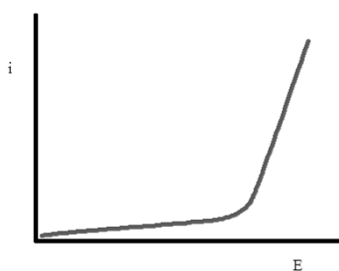

$$E^\circ = 1,23 \text{ V}$$

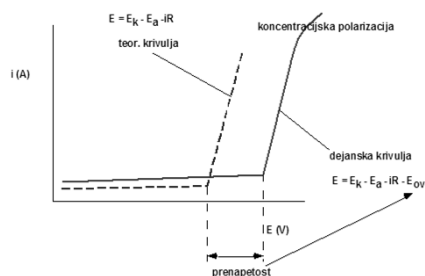
Ohmov zakon

Tokovno-napetostna krivulja (elektroliza)

Elektroliza: tokovno-napetostna krivulja

- Napetost
- $E = E_{cl} + iR$ iR Padec napetosti

$$E_{cl} = E_{rav} + \text{prenapetost}$$

Prenapetost: dodatni potencial, ki ga moramo dodati, da steče reakcija

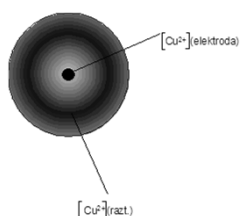
Polarizacija člana: Člen je polariziran, če je njegova napetost drugačna od tiste, ki jo definiramo z Nernstovo enačbo (Ravnotežna napetost)

Koncentracijska polarizacija

Povzročajo jo razlika med koncentracijo reaktanta ob elektrodi in v raztopini.

Koncentracijske polarizacije ne moremo izključiti. Lahko jo zmanjšamo (mešanje, segrevanje...)

Koncentracijska polarizacija

Koncentracijska polarizacija

Primer:

$$[\text{Cu}^{2+}]_{(\text{razt})} = 10^{-2} \text{ M}$$

$$[\text{Cu}^{2+}]_{(\text{elektroda})} = 10^{-4} \text{ M}$$

$$E_{\text{razt}} = 0,337 + 0,059/2 \log(10^{-2}) = 0,278$$

$$E_{\text{el.}} = 0,337 + 0,059/2 \log(10^{-4}) = 0,219$$

$$\text{Konc. prenapetost: } E_{\text{el.}} - E_{\text{razt}} = -0,059$$

Vpliv gostote toka na reakcijo:

Majhna gostota toka:

počasnejša reakcija, plast izločene kovine je homogena

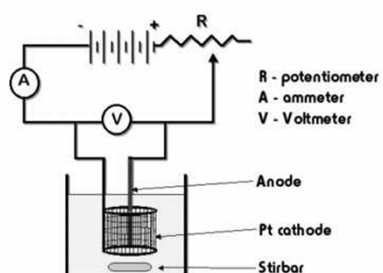
Pri manjši gostoti toka povečamo učinkovitost reakcije s povečanjem površine elektrode.

Aktivacijska prenapetost

Da steče tok, moramo navadno priključiti še dodatno napetost (aktivacijska prenapetost).

- Za izločanje kovin je značilna majhna prenapetost, pri ireverzibilnih reakcijah (n.pr. izločanje plinov) pa je lahko prenapetost tudi do 0,5 V

Eletroliza-aparatura

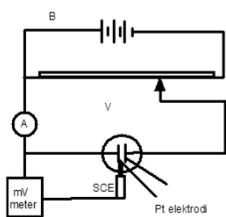
Elektroliza-izločanje bakra

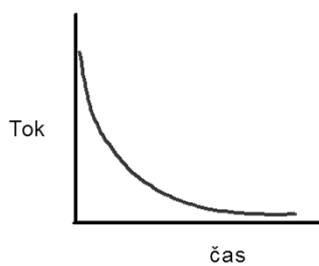
Elektroliza s kontroliranim potencialom

Pri elektolizi s kontroliranim potencialom z referenčno elektrodo kontroliramo potencial "delovne" elektrode

Elektroliza: kontrolirani potencial - shema

Elektroliza: Kontrolirani potencial: Odvisnost toka od časa

Elektroliza s kontroliranim potencialom; ločevanje ionov

- Ali lahko ločimo Pb^{2+} od Cu^{2+} z izločanjem na elektrodi iz njunih 0,1 M raztopin?

$$E^\circ_{\text{Cu}} = 0,337 \text{ V}$$

$$E^\circ_{\text{Pb}} = -0,126 \text{ V}$$

Kulometrija:

- enota za naboj- elektenino:As, Cb Coulomb -(kulon)
- 96500 As ustreza naboju 1 mola elektronov

- a) Direktna kulometrija

$E = \text{konst.}$

Merimo množino elektrenine, ki jo potrebujemo, da izvedemo specifično reakcijo

(kontroliran potencial)

$$Q = \int_0^t i dt$$

- b) Kulometrične titracije

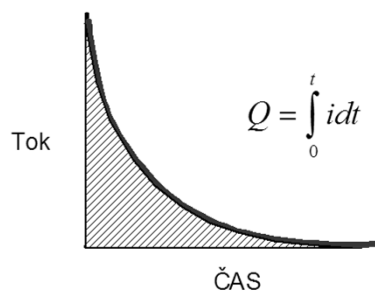
$i = \text{konst.}$

$$Q = I \cdot t$$

Elektrokemjsko generiramo reagent. Potrebna je določitev končne točke titracije.

Merimo čas!

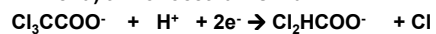
Direktna kulometrija

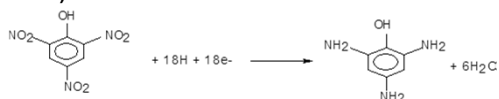
Kulometrija: primeri (i)

E = konst. (kulometrija)

Primer a) triklor očetna kislina

Primer b) trinitrofenol

Kulometrična titracija

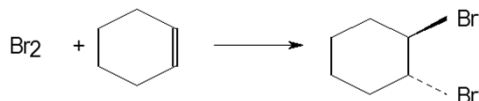
i = konst. , merimo čas

Q= i.t

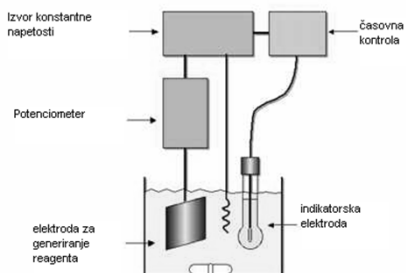
Nastanek reagenta:

Reakcija:

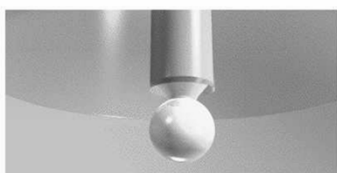

Indirektna kulometrija/ kulometrične titracije

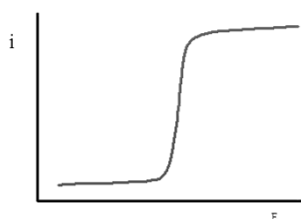

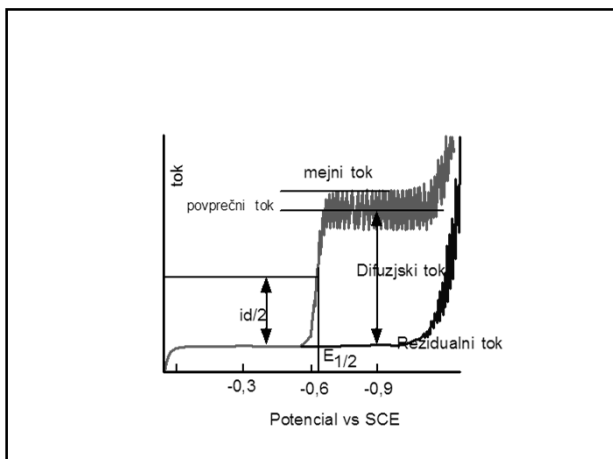
VOLTAMETRIJA

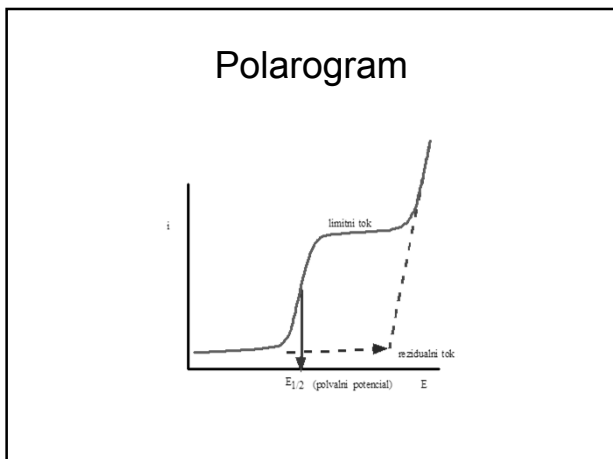
Živosrebrna kapalna elektroda

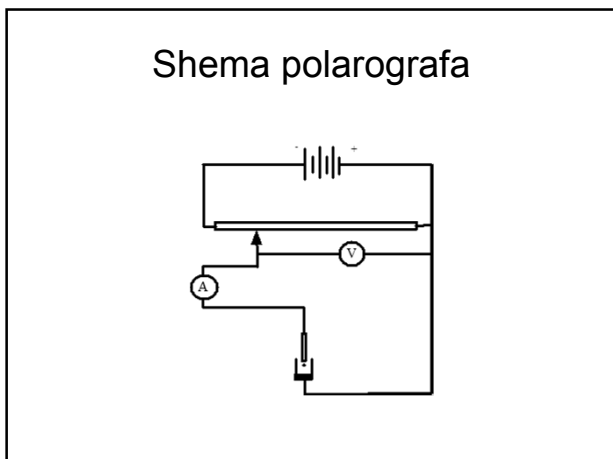

Tokovno-napetostna krivulja- Polarografija

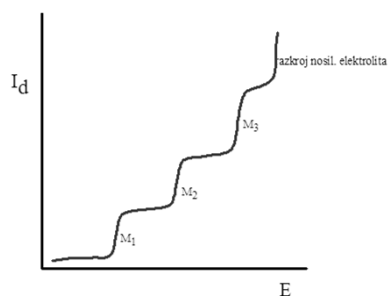

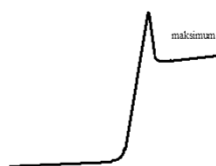

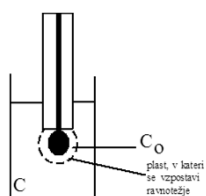
Polarogram (več depolarizatorjev v raztopini)

Polarogram- pojav maksimov

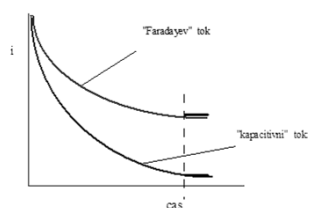
Polarografija-živosrebrna kapalna elektroda

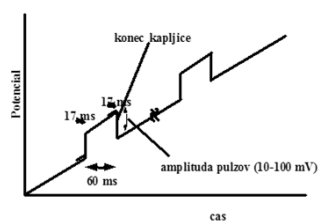
Polarografska celica

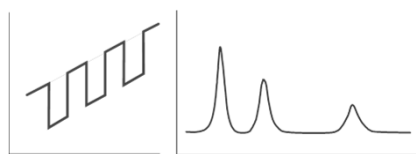
Tokovi pri polarografiji

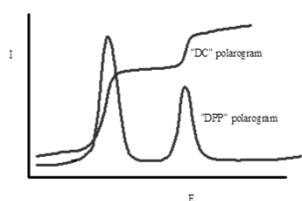
Pulzna polarografija-časovna sprememba napetosti na delovni elektrodi

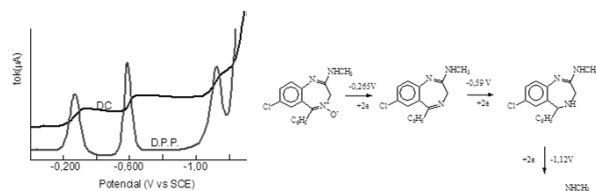

Pulzna polarografija

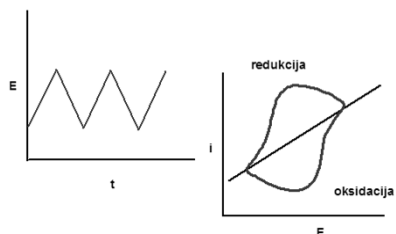

Pulzna polarografija

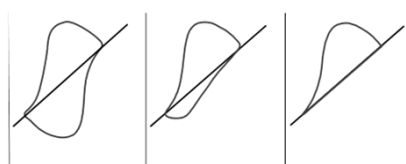

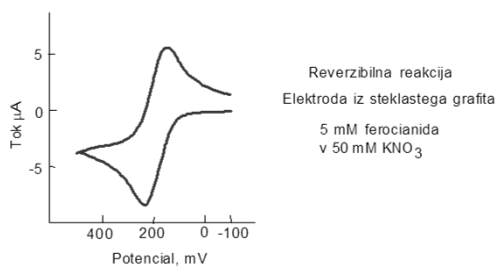
Ciklična voltometrija

Ciklična voltometrija

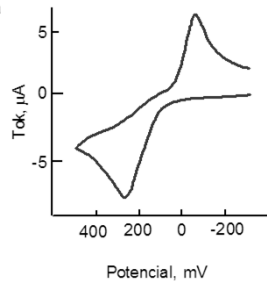
Ciklična voltometrija

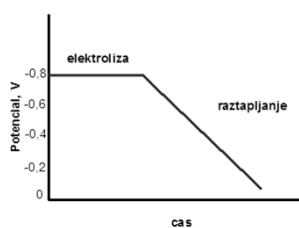
Ciklična voltometrija

Kvazireverzibilna reakcija

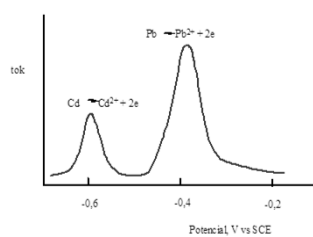
1 mM hidrokinon
v fosfatnem pufru, pH 7

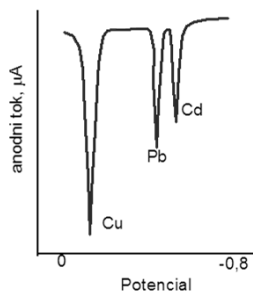
“Stripping” voltometrija

Anodna “stripping” voltometrija

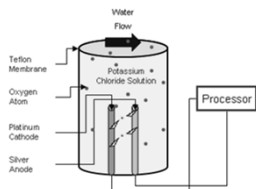
Voltamogram

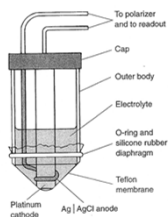

Voltametrični senzorji

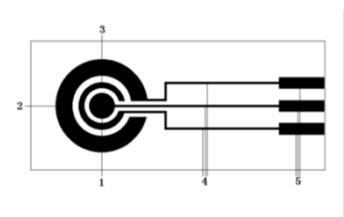
Določevanje kisika v raztopinah (Clarkova elektroda)

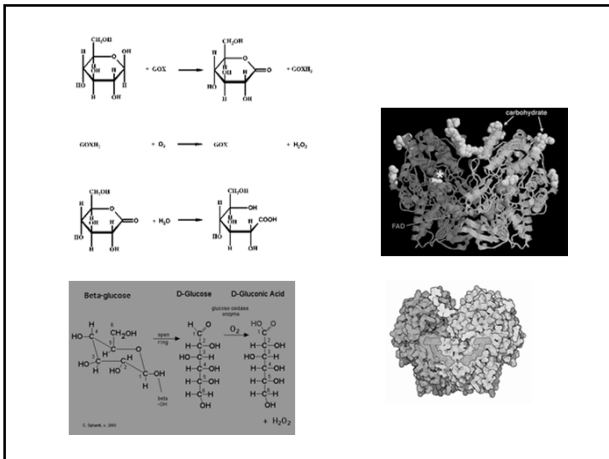

“Clark”-ova elektroda

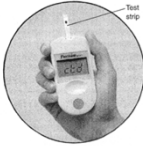

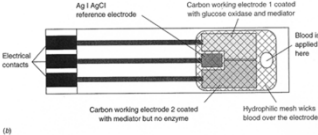
Amperometrični senzor

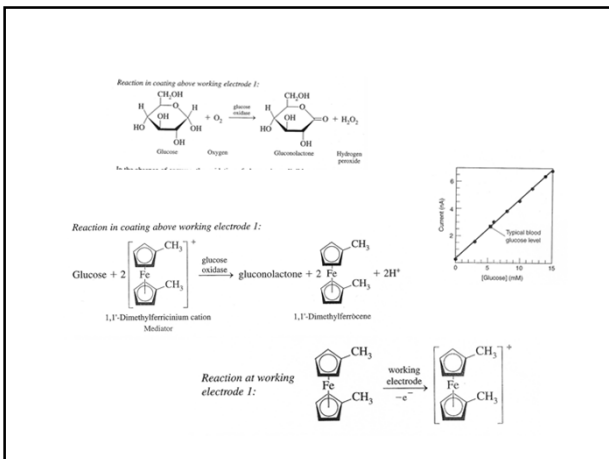

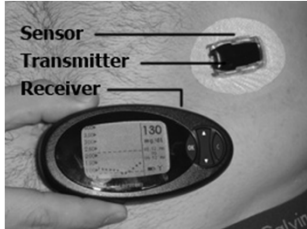
Merilnik glukoze

(a)

(b)

Brezžični senzorji

“Elektronski nos”

